

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.III.561/2024/16.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. március 25.

Az ügy tárgya: embercsempészés büntette

Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Veszprémi Járásbíróság, 1.B.670/2022/145., ítélet,
tárgyalás, 2023. július 4.

Másodfok: Veszprémi Törvényszék, 3.Bf.420/2023/82., végzés,
nyilvános ülés, 2024. február 21.

Az indítvány előterjesztője: a II. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Járásbíróság 1.B.670/2022/145. számú ítéletét és a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.420/2023/82. számú végzését a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Veszprémi Járásbíróság a 2023. július 4. napján meghozott 1.B.670/2022/145. számú ítéletével a II. rendű terheltet mint többszörös visszaesőt társtettesként elkövetett embercsempészás büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt 4 év 6 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélte és 5 év időtartamra eltiltotta a közügyek gyakorlásától. Kimondta, hogy a II. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a II. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. február 21. napján jogerős 3.Bf.420/2023/82. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A jogerős tényállás szerint az I. rendű és a II. rendű terhelt 2021. június 16. napján a reggeli órákban együtt indult Budapestről Magyarország déli (magyar-szerb) határszakaszához, melynek során az I. rendű terhelt a személygépkocsit, míg a II. rendű terhelt a zárt rakterű tehergépkocsit vezette. A terheltek azzal a céllal mentek a déli határszakaszhoz, hogy ott a zárt rakterű tehergépkocsiba Magyarországon jogellenesen tartózkodó személyeket felvéve, a jogszabályi előírások megkerülésével segítséget nyújtsanak

nekik az államhatár átlépéséhez. A zárt rakterű tehergépkocsit a terheltek előzőleg, 2021. június 15. napján közösen bérelték ki egy autókölcsönzőtől 150.000 forint ellenében a II. rendű terhelte nevére. A terheltek 2021. június 16. napján a délelőtti órákban – 9-10 óra körüli időben – az általuk vezetett járművekkel a szerb-magyar határszakasz közelében, egy bozotos területen álltak meg, ahol a II. rendű terhelte által vezetett, zárt rakterű tehergépkocsiba hét külföldi személyt – hét felnőtt férfit – vettek fel, akik azzal a céllal szálltak be a II. rendű terhelte által vezetett járműbe, hogy azzal Ausztriába jussanak. A járműbe beszálló külföldi személyek Szerbiából a jogszabályi rendelkezések megszegésével jutottak Magyarország területére, majd Magyarországot – ahol tartózkodási engedéllyel nem rendelkeztek – ugyancsak a jogszabályi rendelkezések megszegésével kívánták Ausztria felé elhagyni. Miután a külföldi személyek a II. rendű terhelte által vezetett zárt rakterű járműbe beszálltak, az I. rendű terhelte az általa vezetett személygépkocsival, míg a II. rendű terhelte az általa vezetett zárt rakterű tehergépkocsival elindult, majd folyamatosan együtt haladtak Ausztria irányába úgy, hogy elől előfutó autóként az utat mutatva és biztosítva az I. rendű terhelte haladt a személygépkocsival, míg őt szorosan követte a II. rendű terhelte a zárt furgonnal. A terheltek haladásuk során egymással folyamatosan telefonon kapcsolatot tartottak. Az előfutó autóként funkcionáló, és az I. rendű terhelte által vezetett személygépkocsit és az őt követő, a II. rendű terhelte által vezetett 2021. június 16. napján 13 óra 30 perckor a rendőrök megállították, és a járműveket vezető terhelteket rendőri intézkedés alá vonták. A tehergépkocsi zárt rakterében őt, magát jemeni állampolgárnak valló és egy-egy, magát szír, illetve szomáliai állampolgárnak valló – összesen tehát hét – felnőtt férfi tartózkodott. Az előzetes egyeztetés szerint a külföldi állampolgárok az embercsempészésért fejenként 3.000-3.500 eurót fizettek volna egy embercsempésznek, akivel a szerbiai Zomborban lévő menekülttáborban állapodtak meg. Az I. rendű és a II. rendű terhelte a harmadik országbeli állampolgároknak az államhatár átlépéséhez segítséget nyújtott.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelte terjesztett elő felülvizsgálati indítványt elsődlegesen felmentése, másodlagosan korlátlan enyhítés érdekében.

[5] Indokai szerint a bíróság kétséget kizáró bizonyítékok nélkül hozott ítéletet. Kifejtette, hogy tévedésben volt, nem tudott az I. rendű terhelte tervéről, arról, hogy bűncselekmény elkövetésére készül, azért ajánlotta fel neki, hogy elmegy a munkásokért egyedül, mert az I. rendű terhelte nem rendelkezett jogosítvánnyal. Az I. rendű terhelte megtévesztette és félrevezette azért, hogy a célját elérje.

[6] Kifogásolta, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta a védekezését, és nem tulajdonított jelentőséget annak sem, hogy ki volt a bűncselekmény értelmi szerzője, kezdeményezője, a vezető szerepet betöltő, kinek a telefonján volt működő GPS, ki tartotta a kapcsolatot az embercsempésszel. Sérelmezte, hogy az ítélet indokolása iratellenes a tekintetben, hogy az I. rendű terhelttel azért tartották a kapcsolatot telefonon, hogy az útvonalat egyeztessék, holott az eljárás során senki sem tett vallomást arról, hogy az útirányról beszéltek volna, és a munkások sem állították azt, hogy közölték volna vele az úticélt. Nem helytálló a bíróság azon meggyőződése sem, hogy mindkettőjük számára egyértelmű volt a szállított személyek utazásának jogtalan célja. Álláspontja szerint a bíróság nem vette figyelembe az ártatlanság vélelmét akkor, amikor mindkettőjük terhére értékelte azt, hogy az I. rendű terhelte már 2021-től kapcsolatot tartott az embercsempészekkel.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen szabott ki vele szemben halmazati büntetést, amit a törvényszék ugyan mellőzött, de a büntetését nem enyhítette.

[7] Sérelmezte a társtettesi elkövetői alakzatot, mert nem volt tudomása az I. rendű terhelt tervéről, erre vonatkozóan egyetlen terhelő adat sem áll rendelkezésre, ezért bűnsegéd volt. Az I. rendű terhelt megtévesztette, becsapta és félrevezette őt, aki 20.000 forint ellenében arra vállalkozott, hogy munkásokat szállít Pestre. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű terhelt az eljárás során öt alkalommal kényszerít és fenyegetést alkalmazott vele szemben. Szerinte a visszaeső múltját helyezték előtérbe, kétséget kizáró bizonyíték nem volt vele szemben. Kifogásolta a bíróság indokolását és azt, hogy az enyhítő körülményeket nem kellő súllyal vette figyelembe. Mindezek alapján, valamint idős korára és betegségére figyelemmel a büntetés enyhítését kérte.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.576/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta.

[9] Álláspontja szerint az irányadó tényállás nem tartalmaz a II. rendű terhelt tévedésére utaló körülményt, a felülvizsgálati indítvány érvei az irányadó tényállástól eltérő tényekre, és a bizonyítékok ismételt mérlegelésére vonatkoznak, amelyek felülvizsgálatára nincs törvényi lehetőség. Kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége nem vitatható, az ítéleti tényállás megalapozottsága nem vonható kétségbe. Indokai szerint felülvizsgálati eljárásban a tévedésre, mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozni akkor lehet, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetés levonására. Ha az irányadó tényállás nem rögzít olyan körülményeket, amelyek alapján következtetés vonható arra, hogy a felrótt bűncselekmények esetében a terhelt tévedésben volt, vagy lehetett volna, akkor az erre való hivatkozás nem vezethet eredményre, mert az tartalma szerint a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás támadása. Márpedig a jogerős ítéletben megállapított tényállás, valamint az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységének támadására felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség.

[10] Indokai szerint az alapügyben eljáró bíróságok az irányadó tényállás alapján törvényesen foglaltak állást a II. rendű terhelt által elkövetett bűncselekmény társtettesi elkövetéséről, amely a törvényes minősítésre és a törvényes keretek között kiszabott büntetésre figyelemmel anyagi jogszabálysértés hiányában ugyancsak nem képezheti felülvizsgálati eljárás alapját.

[11] Rámutatott, hogy a felülvizsgálati eljárásban az indokolási kötelezettség megsértése nem támadható, ezért az indítvány azon része, amely azt sérelmezi, hogy a bíróság nem vette figyelembe a II. rendű terhelt védekezését, ugyancsak törvényben kizárt. Megjegyezte, hogy a II. rendű terhelt hivatkozott az I. rendű terhelt eljárás során tanúsított fenyegető magatartására, az ilyen tartalmú nyilatkozatait az iratokhoz csatolt beadványai is tartalmazzák, felülvizsgálati indítványában a II. rendű terhelt az alapügyben foglaltakkal lényegében azonos tartalmú érvelést terjesztett elő, ez azonban nem felülvizsgálati ok.

[12] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát utasítsa el.

[13] A Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevételében a II. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványban írtakat lényegében fenntartotta, és változatlanul utalt arra, hogy az I. rendű terhelt őt megtévesztve, félrevezetve és becsapva vette rá a munka elvégzésére. Előadta továbbá, hogy az I. rendű terhelt az előzetes fogvatartása során őt folyamatosan kényszerítve, életveszélyesen fenyegetve próbálta rábírní arra, hogy a vallomását a javára változtassa meg. A beadványához csatolta a Veszprémi Járásbíróság 2024. május 29. napján meghozott 6.B.693/2023/53. számú, nem jogerős ítéletét, amelyben a bíróság az I. rendű

terheltet bűnösnek mondta ki kényszerítés hatósági eljárásban büntette kísérletében [Btk. 278. § (1) bekezdés, (2) bekezdés], ezért őt mint többszörös visszaesőt 2 év 8 hónap szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

[14] A következő beadványában a II. rendű terhelt tájékoztatta a Kúriát, hogy a kényszerítés hatósági eljárásban büntettének kísérlete miatt az I. rendű terhelttel szemben indult büntetőügyben a másodfokú bíróság nyilvános ülést tűzött ki, majd újabb beadványa mellékleteként megküldte a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2025. január 22. napján meghozott, a Veszprémi Járásbíróság 6.B.693/2023/53. számú ítéletét helybenhagyó 3.Bf.364/2024/14. számú végzését.

III.

[15] A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[16] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[17] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[18] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[19] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a II. rendű terhelt bűnösségét társtettesként elkövetett embercsempészés büntetében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] megállapította.

[20] Az indítványozó kifogása elsődlegesen arra vonatkozó, hogy a cselekménye elkövetésekor ténybeli tévedésben volt.

[21] A Btk. 353. § (1) bekezdése szerint, aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt, embercsempészés büntetést követi el, és büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt az államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva követik el [Btk. 353. § (2) bekezdés b) pont].

[22] A Btk. 15. § d) pontja alapján az elkövető büntethetőségét, illetve a cselekmény büntetendőségét kizárja vagy korlátozza a tévedés.

[23] A Btk. 20. § (1) bekezdése szerint nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott, míg a (2) bekezdés értelmében nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, és erre a feltevésre alapos oka van.

[24] A törvény a ténybeli tévedést és a társadalomra veszélyességben való tévedést megkülönbözteti. A ténybeli tévedés a szándékosságot és ezzel a cselekmény

tényállásszerűségét zárhatja ki, a társadalomra veszélyességben való tévedés pedig a szándékos bűnösséget. Ennek következtében a cselekmény vagy nem bűncselekmény, vagy csupán gondatlanságból elkövetett bűncselekmény.

[25] A szándékosság értelmi oldala a törvényi tényállás tárgyi elemeinek megfelelő tényekre terjed ki. Lényeges a tévedés, ha ilyen tényre vonatkozik. Ténybeli tévedésről tehát akkor beszélünk, ha a tényállásszerű cselekményt megvalósító személy tudata az elkövetéskor nem fogta át a konkrét bűncselekmény törvényi tényállásának valamennyi tárgyi oldali ismérvét. A ténybeli tévedés akkor zárja ki a büntetőjogi felelősséget, ha az olyan tényállási elemre vonatkozik, amit a szándékosságnak át kell fognia.

[26] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a bíróság tényfelderítési kötelezettsége kiterjed minden, a büntetőjogi elbírálás szempontjából lényeges, releváns jelenségre. Az ennek eredményeként az ítéleti tényállás személyi és történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de ún. belső történések, tudati tények is lehetnek.

[27] A bírói ténymegállapítások sem a fizikai, sem pedig a tudati tények vonatkozásában nem jogi fogalmak, a törvény általános, illetve különös részében szereplő, vagy a jogtudomány és a joggyakorlat által értelmezett jogi kategóriák (szándékosság, gondatlanság, különös kegyetlenség, szándékerősítő jelenlét stb.), hanem konkrét tények, cselekmények. Ilyen – jelen ügyben – a II. rendű terheltek az államhatár más – több személy – által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez való segítségnyújtására vonatkozó tudata.

[28] A jelen ügyben irányadó tényállás egyértelműen tartalmazza, hogy a II. rendű terheltek – 2021. június 16. napján a reggeli órákban az I. rendű terhelttel együtt indult Budapestről a magyar-szerb határszakaszhoz úgy, hogy a személygépkocsit az I. rendű terheltek, míg a zárt rakterű tehergépkocsit a II. rendű terheltek vezette;

– a terheltek azzal a céllal mentek a déli határszakaszhoz, hogy ott a zárt rakterű tehergépkocsiba Magyarországon jogellenesen tartózkodó személyeket felvéve, nekik az államhatár átlépéséhez a jogszabályi előírások megkerülésével segítséget nyújtsanak;

– a terheltek a tehergépkocsit 2021. június 15. napján közösen bérelték ki a II. rendű terheltek nevére;

– a terheltek a járművekkel 2021. június 16. napján, a délelőtti órákban a szerb-magyar határszakasz közelében egy bozótos területen álltak meg, ahol a tehergépkocsiba hét felnőtt külföldi személyt vettek fel, akik azzal a céllal szálltak be a II. rendű terheltek által vezetett járműbe, hogy azzal Ausztriába jussanak;

– a külföldi személyek Szerbiából a jogszabályi rendelkezések megszegésével jutottak Magyarország területére, majd Magyarországot – ahol tartózkodási engedéllyel nem rendelkeztek – ugyancsak a jogszabályi rendelkezések megszegésével kívánták Ausztria felé elhagyni;

– miután a külföldi személyek a zárt rakterű járműbe szálltak, az I. rendű terheltek a személygépkocsival, a II. rendű terheltek a tehergépkocsival elindult, és folyamatosan együtt haladtak Ausztria irányába úgy, hogy előfutó autóként az I. rendű terheltek az utat mutatva, és biztosítva haladt a személygépkocsival, míg őt szorosan követte a II. rendű terheltek által vezetett furgon;

– a terheltek haladásuk során egymással folyamatosan telefonon kapcsolatot tartottak;

– velük szemben 2021. június 16. napján 13:30 órakor rendőri intézkedés történt, amelynek során megállapítást nyert, hogy a tehergépkocsi rakterében összesen hét férfi – öt jemeni, egy szír és egy szomáliai állampolgár – tartózkodott;

– a külföldi állampolgárok az előzetes egyeztetés szerint az embercsempészésért fejenként 3.000-3.500 eurót fizettek volna egy embercsempésznek, akivel a szerbiai Zomborban lévő menekülttáborban állapodtak meg;

– az I. rendű és a II. rendű terhelt esetleges részesedése nem ismert;

– a terhelték fenti cselekményükkel az államhatárról szóló, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról rendelkező törvények, valamint a Schengeni kódex megsértésével harmadik országbeli állampolgároknak az államhatár átlépéséhez segítséget nyújtottak.

[29] Jelen ügyben az irányadó tényállás nem rögzít olyan körülményeket, amelyek alapján következtetés vonható arra, hogy a felrótt bűncselekmény esetében a II. rendű terhelt tévedésben lett, vagy lehetett volna. Éppen ellenkezőleg.

[30] A felülvizsgálati eljárásban tévedésre mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozni csak akkor lehet, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetés levonására (BH 2011.183., Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.413/2011.).

[31] Mindezek alapján a II. rendű terhelt tévedésre való hivatkozása nyilvánvalóan alaptalan.

[32] A II. rendű terhelt hivatkozott arra, hogy az eljárás során az I. rendű terhelt többször fenyegette, hogy a vallomását változtassa meg, azonban ezt nem tette meg. Ezen állítása alátámasztására csatolta a Veszprémi Járásbíróság 2024. május 29. napján meghozott és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.364/2024/14. számú végzésével 2025. január 22. napján jogerős, 6.B.693/2023/53. számú ítéletét, amelyben az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kényszerítés hatósági eljárásban büntette kísérletében.

[33] A csatolt ítélet tényállása alapján az I. rendű terhelt a II. rendű terheltet fenyegetéssel arra próbálta kényszeríteni, hogy az ellenük embercsempészés (a jelen ügy) miatt indult büntetőeljárásban rá nézve kedvező vallomást tegyen. Ezt a magatartását az I. rendű terhelt a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény miatt történt elfogásukat követően tanúsította, azonban ügyvédi tanácsra nem változtatta meg a vallomását.

[34] Mindezek alapján jelen ügyben a II. rendű terhelt ezen – más eljárásra vonatkozó – hivatkozása nem képez felülvizsgálati okot.

[35] Az indítványozó sérelmezte, hogy a bíróság társtettesként, és nem bűnsegédként marasztalta.

[36] Az elkövetői alakzat esetlegesen téves megállapítása önmagában nem vezethet törvénysértő büntetés kiszabásához, és ekként felülvizsgálatot nem alapoz meg, mindemellett a Kúria e körben az alábbiakra mutat rá.

[37] A Btk. 12. §-a szerint elkövető a tettes, a közvetett tettes és a társtettes (tettesek).

[38] A Btk. 13. § (3) bekezdés alapján társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását, egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.

[39] A tettesi és részesi magatartások elhatárolása a törvényi tényálláshoz való viszony alapján történik, hiszen amennyiben az elkövető tényállási elemet valósít meg, úgy tettesnek (közvetett tettesnek vagy társtettesnek) minősül, amennyiben azonban a tevékenysége a tényálláson kívül reked, részesként (felbújtó vagy bűnsegéd) vonható felelősségre.

[40] A társtettség objektív és szubjektív szempontból is vizsgálendő.

[41] A társtettség objektív oldalát a bűncselekmény törvényi tényállásának közös megvalósítása adja, ami azt jelenti, hogy minden társtettesnek tényállásszerű elkövetési magatartást kell kifejeznie.

[42] A társtetteség megvalósulhat úgy (adott bűncselekmények esetén), hogy az egyik tettes csak az egyik elkövetési magatartást, a társa pedig a másik elkövetési magatartást fejt ki, de úgy is létrejöhet, hogy valamennyi tettes külön-külön is megvalósítja a teljes törvényi tényállást.

[43] A társtettesek magatartásának azonos törvényi tényállásba kell illeszkednie.

[44] A társtetteség szubjektív oldala a szándékegység. Ez két elemből áll: társtetteségben csak szándékos bűncselekmények követhetők el, s valamennyi társtettes szándékának ki kell terjednie a bűncselekmény objektív tényállási elemeire; másrészt a társtetteseknek egymás tevékenységéről tudva kell cselekedniük.

[45] A társtetteség lényege tehát, hogy a szándékegységben cselekvők az adott bűncselekmény egészéért tartoznak büntetőjogi felelősséggel.

[46] A törvényi tényállás szerint az embercsempészás elkövetési magatartása a segítségnyújtás más részére az engedély nélküli vagy meg nem engedett módon történő határátlépéshez.

[47] A tényállás mint önálló tettesi cselekményt, sui generis bűncselekményként szabályozza a határ tiltott átlépéséhez nyújtott segítséget.

[48] A segítségnyújtás lehet mind fizikai, mind pszichikai tevékenység. A fizikai segítségnyújtás – többek között – a határvonalig való kalauzolásban, a határon való átkísérésben, a határőrség félrevezetésében, az átlépést megkönnyítő eszközök rendelkezésre bocsátásában realizálódik. Viszont a pszichikai segítségnyújtás leggyakoribb módja, hogy az elkövető a határsértőt tanáccsal, útbaigazítással, az átkelés helyének közlésével segíti a cselekmény elkövetésében (EBH 2003.928.).

[49] A segítségnyújtás nem kizárólag az államhatár tényleges átlépésével, hanem az ahhoz vezető cselekménysorozat más fázisaiba történő aktív bekapcsolódás minden formájával megvalósítható.

[50] A Kúria megjegyzi, hogy a cselekmény megvalósulása szempontjából közömbös, hogy az elkövető a tevékenységét hol fejt ki, az a lényeges csupán, hogy azzal valakinek az államhatár tiltott módon való átlépését elősegítse. Embercsempészás tehát nemcsak az államhatár közelében követhető el, hanem bárhol az országban, sőt az országon kívül is, feltéve, hogy e magatartás az országhatár jogellenes átlépését segíti elő (BH 2019.217.).

[51] Kétségtelen, hogy jelen ügyben a II. rendű terhelt cselekményével az általa szállított személyek határátlépéséhez szükséges feltételek biztosításában közreműködött. A tevékenységével valójában egy folyamatos cselekménysorozatba kapcsolódott be, a tényállásban rögzített magatartása a terhelttársa közreműködésével megvalósított folyamat szerves részét képezi, az embercsempészás személyi és tárgyi feltételeinek biztosításával, társával, az I. rendű terhelttel együtt cselekedve ahhoz valós, fizikai segítséget nyújtott, ekként cselekménye a törvényi tényállásba illeszkedő.

[52] Az irányadó tényállás az embercsempészás büntetvény törvényi tényállási elemeit tartalmazza, a II. rendű terhelt elkövetői magatartása nem vitásan tényállásszerű, tényálláson belüli cselekvéseket megvalósító. Nem kétséges tehát, hogy a II. rendű terhelt az I. rendű terhelttel együtt részt vett az embercsempészásban, az I. rendű és a II. rendű terhelt egymás tevékenységéről tudva, közösen valósította meg a bűncselekmény törvényi tényállását. Az eljárás bíróság helyesen minősítette a II. rendű terhelt cselekményét társtettesként elkövetettnek.

[53] Nem sértett tehát törvényt az eljárás bíróság, amikor a II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét társtettesként elkövetett embercsempészás büntetvényében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] megállapította, és törvényes a cselekmény minősítése is.

[54] A II. rendű terhelt vitatta a bíróság által megállapított tényállást, és sérelmezte a bizonyítékok mikénti értékelését.

[55] Amint a Kúria arra már utalt, a Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[56] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[57] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[58] Ehhez képest az indítványozó valójában a jogerős ítéleti tényállás megalapozottságát vitatta az egyes tanúvallomásokra és tényálláson kívüli körülményre történő hivatkozással, eltérő tényállás megállapítását célozva. Erre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs mód.

[59] A II. rendű terhelt sérelmezte, hogy a büntetése eltúlzottan súlyos.

[60] A bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy konkrét ügyben, illetve az adott terhelt esetében mit tekint enyhítő vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli.

[61] Ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a büntetés törvényben rögzített céljára (Btk. 79. §) és a büntetés kiszabásának elveire (Btk. 80. §), valamint a büntetéskiszabás során értékelhető körülményekről szóló 56. BK véleményben foglaltakra. Nyilvánvaló, hogy ezek a büntetéskiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró szempontjai. Miután pedig az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát sem a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége, sem a büntetéskiszabási tényezők értékelése nem képezheti, így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljáró bíróság miként vette figyelembe a Btk. 79. és 80. §-ának előírásait, valamint az 56. BK véleményben rögzített iránymutatást.

[62] A II. rendű terhelt kifogásolta, hogy a bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének.

[63] A Kúria e körben rámutat, hogy a bíróság indokolási kötelezettségének teljesítése közjogi és perjogi szabályokból fakadó kötelezettség, amely nem diszkrecionális, hanem törvényileg szabályozott. A bírói döntés indokolásának megléte törvényileg szabályozott. A bírói döntés indokolásának megléte törvényileg egzakt kötelezettség, legfeljebb mikéntje lehet mérlegelés tárgya; ez utóbbi immár relatív eljárási szabálysértés körébe tartozó [Be. 609. § (2) bekezdés d) pont].

[64] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontjába, vagy a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[65] Az indokolási kötelezettség megsértése a hatályos Be. alapján nem felülvizsgálati ok, az nem szerepel a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja által hivatkozott, a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontjában, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt eljárási szabálysértések között.

[66] A relatív eljárási szabálysértések pedig nem tartoznak a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe.

[67] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a II. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[68] *A döntés elvi tartalma*

A felülvizsgálati eljárásban tévedésre, mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozni csak akkor lehet, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetés levonására.

IV.

[69] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[70] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2025. március 25.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ